

ÎNCHEIERE

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul:
Judecătorii:

Svetlana Filincova
Dumitru Visternicean
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” și Societatea cu Răspundere Limitată „Delta Forța”, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Delta Forța” cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” și s-a menținut hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 11 mai 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Delta Forța” cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 11 aprilie 2017, colaboratorii Inspecției de Stat în Construcții au efectuat controlul legalității lucrărilor de construcție la blocul locativ multietajat din mun. Chișinău, str. Alexandru Hajdeu, 122. Lucrările de construcție au fost efectuate în temeiul contractului de colaborare din 13 octombrie 2016, încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” și Societatea cu Răspundere Limitată „Delta Forța”.

În urma controlului, Inspecția de Stat în Construcții a emis prescripția ISC nr. 003454 din 11 aprilie 2017 privind sistarea valabilității autorizației de construire și certificatului de urbanism, precum și a lucrărilor de construcție.

A considerat Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” că, acest act administrativ a fost emis contrar prevederilor legale, deoarece, lucrările de construcție au fost autorizate în modul stabilit de lege, pe baza documentației de proiect, autorizația de construire nr.130-c/16 din 5 iulie 2016 și certificatul de urbanism nr. 356i/15 din 13 iulie 2015 eliberate de Primăria mun. Chișinău, valabile și executorii.

Procesul de construcție a fost realizat în strictă conformitate cu standardele în vigoare și normativele de stat în construcții, sub supravegherea permanentă a personalului tehnic atestat și persoanelor responsabile de stat pentru asigurarea calității procesului de construcție.

Certificatul de urbanism pentru proiectare nr. 356i/15 din 13 iulie 2015 eliberat de Primăria mun. Chișinău prin care s-a certificat elaborarea documentației de proiect pentru construcția blocului locativ multietajat din mun. Chișinău, str. Alexandru Hajdeu, 122, prevede oportunitatea realizării construcției cu regimul arhitectural-urbanistic indicat, conform datelor privind regimul juridic, economic și tehnic al imobilului, arătând în mod direct că terenul pe care se realizează construcția obiectivului, constituie proprietate privată și poate fi utilizat pentru realizarea construcției conform cerințelor indicate în certificat.

Cerințele prescrise în certificat au fost îndeplinite fără rezerve, acesta fiind consumat de către Primăria mun. Chișinău care a eliberat autorizația de construire nr.130-c/16 din 5 iulie 2016, act prin care s-a autorizat executarea lucrărilor de construcție cu respectarea certificatului de urbanism pentru proiectare și a documentației de proiect elaborat și verificat în modul stabilit.

A menționat că, obligația de obținere a unor permisiuni scrise sau verbale de la vecini care trăiesc în nemijlocita apropiere de șantierul unde se realizează construcția în cauză, nu este prevăzută de lege. Asemenea acorduri sunt necesare doar în condițiile coproprietarilor de imobil/teren ale căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatării obiectului construit.

Consideră că, prescripția Inspecției de Stat în Construcții privind sistarea autorizației de construire și a certificatului de urbanism, eliberate de Primăria mun. Chișinău, în calitate de organ de administrare publică locală, s-a efectuat contrar competenței stabilită de legislația în vigoare.

A indicat că, competența de sistare sau revocare a actelor permissive a construcțiilor este rezervată în exclusivitate după emitentul acestor acte. Actul administrativ contestat prin efectul său de sistare a acțiunii actelor permissive a construcției și procesului de construcție afectează grav drepturile și interesele patrimoniale legitime ale reclamantului și intervenientului accesoriu, precum și a altor persoane fizice și juridice care au efectuat investiții în construcția blocului locativ sus-nominalizat.

La 12 aprilie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” a depus cerere prealabilă în adresa Inspecției de Stat în Construcții, care prin răspunsul nr.991/i-6 din 10 mai 2017, cererea a fost respinsă.

Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” a solicitat prin cererea de chemare în judecată și prin cererea de concretizare a acțiunii admiterea acțiunii cu anularea prescripției ISC nr.003454 din 11 aprilie 2017 a Inspecției de Stat în Construcții.

Prin încheierea protocolară din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a înlocuit pârâtul Inspecția de Stat în Construcții cu succesorul său în drepturi Agenția pentru Supraveghere Tehnică conform hotărârii Guvernului nr. 1088 din 18 decembrie 2017.

Prin hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prind decizia din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” ca neîntemeiat și s-a menținut hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

La 9 august 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” și Societatea cu Răspundere Limitată „Delta Forța” au depus cerere de recurs împotriva deciziei din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs au indicat că, decizia instanței de apel este ilegală și urmează a fi casată deoarece inspectorii ce au efectuat controlul nu au avut împuterniciri legale conferite de autoritatea din care fac parte.

Au menționat că, a fost încălcată procedura de efectuare a controlului de stat, iar Agenția pentru Supraveghere Tehnică nu a îndeplinit sarcina probațiunii.

Consideră recurenții că, pretențiile invocate în cererea de chemare în judecată sânt întemeiate și urmează a fi admise cu anularea prescripției ISC nr.003454 din 11 aprilie 2017 a Inspecției de Stat în Construcții.

Solicită recurenții admiterea cererii de recurs, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanței cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” și Societatea cu Răspundere Limitată „Delta Forța”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 22 august 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința din 14 septembrie 2018 a Agenției pentru Supraveghere Tehnică s-a solicitat declararea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” și Societatea cu Răspundere Limitată „Delta Forța” ca fiind inadmisibil.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererea de recurs declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” și Societatea cu Răspundere Limitată „Delta Forța”, în raport cu materialele cauzei civile, consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din actele cauzei se constată că, decizia din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 29 iunie 2018 (f.d.151). Cererea de recurs a fost depusă la data de 9 august 2018 (f.d.152). Astfel, recursul declarat este în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau

aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, argumentele invocate de Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Dezacordul Societății cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi

conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Referitor la recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Delta Forța”, Colegiul civil Comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

Din actele cauzei se constată cu certitudine că, prin hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Delta Forța” cu privire la anularea actului administrativ, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 28 februarie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” a depus apel împotriva hotărârii din 28 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani.

Prind decizia din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” ca neîntemeiat și s-a menținut hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani.

La 9 august 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” și Societatea cu Răspundere Limitată „Delta Forța” au declarat recurs împotriva deciziei din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Însă, Societatea cu Răspundere Limitată „Delta Forța” nu a contestat cu apel hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani.

În conformitate cu art. 429 alin. (5) din Codul de procedură civilă, nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art.430 nu au folosit calea apelului prevăzută de lege. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația, în partea care se referă la înrăutățirea situației.

În conformitate cu art. 430 lit. a) Cod de procedură civilă, sânt în drept să declare recurs părțile și alți participanți la proces.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele enunțate și în contextul nomelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recurenta Societatea cu Răspundere Limitată „Delta Forța” nu-și poate exercita dreptul legal de a ataca în ordine de recurs decizia din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Or, Societatea cu Răspundere Limitată „Delta Forța” nu a contestat cu apel hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, care a fost menținută prin decizia recurată.

Recurenta Societatea cu Răspundere Limitată „Delta Forța”, în mod deliberativ, refuzând să-și valorifice dreptul de atac cu apel hotărârea primei instanțe, a pierdut în consecință dreptul de a ataca cu recurs decizia din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a menținut hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și decizia Curții Europene a Drepturilor Omului, speța *Manuel da Silva Reis contra Portugaliei* din 11 ianuarie 2005, prin care, un capăt de plângere a fost declarat inadmisibil ca urmare a neepuizării căilor interne de atac, și anume neexercitarea de către reclamantii din culpa lor a căii de atac apelul.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3

judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și c), art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” și Societatea cu Răspundere Limitată „Delta Forța”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu